

LEDNÍ MEDVĚDI

Lední medvěd je tvor natolik ohrožený globálním oteplováním, že jeho populace... se rozrůstá. Svého času lední medvěd přesto vytlačil pandu z úlohy maskota ohrožených druhů. Stal se symbolem všech zvířat, které prý ohrožuje oteplování.

Novináři si medvědy velmi oblíbili. *Guardian*: „Lední medvěd zahynul kvůli změně klimatu.“⁵⁹ *Telegraph*: „Vyhladovělí lední medvědi se uchylují ke kanibalismu. Globální oteplování je připravilo o loviště.“⁶⁰ Daleko více bychom ale měli litovat chudáky hnědé medvědy, kteří se do Arktidy kdysi dávno rozšířili v jednom teplém interglaciálu, uvízli tam a pak se museli přizpůsobit krutým podmínkám doby ledové.⁶¹ Když se teplomilný medvěd hnědý dokázal přizpůsobit mrazivé nehostinné pustině Arktidy a stát se ledním medvědem, proč by to nemělo jít naopak?

„Zdá se, že arktický oceán se zahřívá. Zprávy od rybářů, lovců tuleňů i průzkumníků... ukazují na radikální proměnu klimatických podmínek a dosud nelsýchané teploty... Kde bývaly velké masy ledu, dnes jsou často jen morény plné kamení... Změny teplot přinesly i proměnu flóry a fauny... S vymizením tuleňů z těchto vod mizí i jiné formy života.“ Podobnými zprávami jsme dnes přesvědčováni o strádání, kterému čelí lední medvědi. Tento úryvek je ale pozorování norské vědecké expedice z roku 1922.⁶²

Za dvacet roků 1915–1935 se v Arktidě oteplilo o 1,5 °C a lední medvědi to přežili bez úhony. Skleníkových plynů tehdy bylo pramálo, příčinou onoho oteplení muselo být něco jiného.⁶³ Potom ve 40. letech se oteplování Arktidy zastavilo a nastalo ochlazování. Medvědi to opět přežili. Jenže to se ze zpráv klimatického panelu OSN nedozvíte. Ty ukazují grafy tání ledu v Arktidě jen od roku 1960.⁶⁴

O ubývání ledních medvědů nejsou žádné doklady. Od 50. let dvacátého století počet ledních medvědů stoupl a to díky regulaci odstřelu. Odborná skupina pro lední medvědy (PBSG) při Mezinárodní unii pro ochranu přírody v roce 2009 deklarovala: „Celkový počet medvědů se stále pohybuje mezi 20 a 25 tisíci.“ Tak jako před deseti lety. „PBSG uznává, že tam kde je habitat stabilní, jsou polární medvědi obnovitelným zdrojem, a potvrzujeme podporu pro právo domorodců lovit polární medvědy v rámci udržitelných mezí.“

Počet ledních medvědů je navíc podhodnocen. Šéf PBGS Dag Vongraven uvádí: „Je nutné si uvědomit, že uváděná čísla nikdy nebyla odhadem celkového počtu medvědů ve vědeckém smyslu, ale prostě jen kvalifikovaný odhad publikovaný kvůli zájmu veřejnosti.“ Do sčítání medvědů není zahrnuta polovina oblastí, kde medvědi žijí. V krajích, odkud nejsou žádná data (Rusko, Arktida, Východ Grónska), se uvádí populace nula.⁶⁵

Fish and Wildlife Service uvádí: „Polární medvědi nečelí náhlému ani katastrofálnímu ohrožení a jde stále o rozšířený druh, který není omezen ani na kriticky malé území ani na kriticky nízký počet jedinců.“⁶⁶ Eskymáci, kteří medvědy odnepaměti loví a žijí s nimi v symbióze, se vyjadřují stručněji: „Všechno to, co slyšíte den co den v televizi o ledních medvědech,“ říká eskymácký lovec Chucky Gruben, „jsou kraviný.“⁶⁷

Že se z ledního medvěda stal symbol globálního oteplování, na tom má velkou zásluhu studie Charlese Monneta, kde se píše, že prý se lední medvědi topí,

protože kvůli oteplování nemají dost ledu, na který by mohli vylézt. Na to by se dalo namítnout, že pokud by lední medvědi opravdu měli s tajícími ledovými krami problém, bylo by nejjednodušší rozdat jim nafukovací čluny. Určitě by to bylo levnější než stovky miliard investovaných do marných snah poroučet větru a dešti.

Až po letech se zjistilo, jak fáma o vymírání ledních medvědů vznikla. Charles Monnet v roce 2004 letěl nad Arktidou letadlem a viděl pár bílých skvrnek v moři. Aha, asi utonulí medvědi, řekl si. A napsal o tom článek.⁶⁸ Ve skutečnosti tito lední medvědi utonuli v bouři, nikoli vyčerpáním. V roce 2011 Monneta kvůli této studii vyšetřovala inspekce.

Když se ho vyšetřovatel ptal, proč tvrdil, že přežívá jen 25 % medvědů, Monnet se vykrucoval: „No, to jsme jen tak plácli (that's just a mindless thing)... Je to jen takový odhad... Neměli jsme dostatečně velký vzorek, abychom mohli dělat statistiku... Upozornili jsme na to... Psali jsme jen, že je to ‚možné‘.“⁶⁹

Zatímco sporná Monnetova studie se proslavila, kritické názory v oboru vítány moc nejsou. Poznal to na vlastní kůži Mitchell Taylor, který o polárních medvědech za život publikoval přes 50 vědeckých článků a je spoluautor zprávy o stavu ohrožených druhů v Kanadě (COSEWIC).

Když se v roce 2009 měla sejít mezinárodní skupina pro výzkum polárních medvědů (PBSG), Taylor dostal dopis, že ho tam nechťejí.⁷⁰ „Důvodem tohoto odporu jsou vaše názory na globální oteplování.“ Taylorovy názory prý nejsou pro boj s lidmi zaviněnou změnou klimatu „přínosem“ (extremely unhelpful). Zejména před blížící se klimatickou konferencí v Kodani. Navíc Taylor podepsal Manhattanskou deklaraci, že hlavní příčinou dnešní změny klimatu je příroda, a ne člověk. To prý je „v rozporu s postojem PBGS“. Takhle se dosahuje onoho konsenzu, kterým se environmentalisté tak rádi chlubí. Prostě pozvou jen ty, o kterých vědí, že budou přikyvovat.